

Štev. 228,
Lienz, 30. IX. 1946.

NOVICE

Ponedeljek,
Sv. Hieronim.

VELESILE-SE-MORAJO-SPOROZUMETH

V teh dneh je najvažnejši govor, ki ga je imel južno-afriški predsednik v radiu. Med drugim je povedal te-le misli: Veliko se govori o nevarnosti nove vojske, ki grozi vsemu svetu. Po njegovih mislih je vojska vsaj v naši generaciji nemogoča. Vendar je treba hitro ukreniti vse, da se nevarni položaj izboljša. Vse moramo storiti, da rešimo nerešena in pereča svetovna vprašanja temeljnih velesilami dosežemo odkritosrčne dogovore. V tem oziru pozdravlja znano Stalinovo izjavo; vendar moramo stremeti za tem, da se spričo tega, kar se dogaja na raznih konferencah, zlasti v Parizu, vendarle doseže nujno potrebno soglasje med velesilami ter ustavi svetovna tekma v oboroževanju. Ni resnično, da bi mogel strah pred novim orožjem atomske bombe preprečiti novo vojsko. Res pa je, da Združene države severne Amerike ne bodo mogle dolgo skrivati svoje skrivnosti, kako se atomska bomba izdeluje. Utegne se zgoditi, da bodo tudi druge države v kratkem imele atomsko bombe ali kako drugo še bolj nevarno orožje, kar nam dokazujejo letéče bombe. Med velesilami manjka zaupanja. Smuths se sprašuje, kaj je krivo, da manjka zaupanja in pravi, da je morebiti to skrivna želja po svetovni naddžastí, ali pa velika razlika v ideologiji. Treba pa jedoseči obojestransko ravnotežje. Zato morajo Združene države sodelovati pri vseh svetovnih vprašanjih, britanski imperij se mora dosledno spremeniti v commonwealths in končno morajo glavni trije činilci: Združene države, Sovjetska zveza in britanski commonwealths biti zadovoljni z kidom vojne ter ne hlepjeti po novem ozemlju.

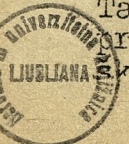
Listi splošno Smuthsov govor toplo pozdravljajo. Times naglašá, da je govor v javnosti prav tako dobro učinkoval, kakor so učinkovale izjave, ki so jih bili dali Stalin, Bevin in Truman. Tudi konservativna lista Daily Mail in Daily Telegraph ugodno presojuje ta govor ter samo naglašajo, naj bi s temi besedami v skladu bila tudi dejanja državnikov. Samo komunistično glasilo Daily Worker nasprotuje Smuthsovim izjavam in izvajanjem.

BEVIN O MIROVNI KONFERENCI

Brit. zun. min. Bevin je na tiskovni konferenci izjavil: Smo ne-soglasni; je pa tudi neke vrste vojska, ki se mora končati, če hočemo doseči mir med narodi. To je takoimenovana živčna vojska s pomočjo tiska, radija, govorov itd., katera trajno meša nesrečne dežele. Če se zdaj vračam na konferenco, sem poln novih namer in nove odločnosti. Važni niso govori državnikov, važno je to, kako bomo v konferenčni dvorani pereča vprašanja obravnavali. Tam bomo šele videli, ali je med Združenimi narodi mogoče tisto sodelovanje, ki je za slogo človeštva potrebno. Storil vse, kar mi bo mogoče. Če bom nekoč zapuščal to svoje mesto kot član vlade, ne bom zapuščal nič takega, kar bi moglo povzročiti nove želje po vojski in novo vojsko.

ŠE ENA ANGLEŠKA IZJAVA .

Državni podtajnik v brit. zun. ministrstvu Mac Neil je izrekel upanje, da bo Stalin svoje prijateljske izjave do zahodnih velesil potrdil z dejanji, ter bo sprejel že dvakrat ponovljeno ponudbo brit. vlade, naj bi se anglo-sovjetski pakt medsebojne pomoči podaljšal. Ta brit. ponudba dokazuje, da Bevinova politika nikakor ni naparjena proti Sovjetski zvezi in da ne pomeni nobene vojne nevarnosti. Ameriška vlada se zelo zanima za to izjavo ter je radovedna, kako bo na to

Sovjetska zveza odgovorila. Politični krogi trdijo, da s temi izjavami vlada Vel. Britanije hoče naglasiti svojo voljo, da bo poslej svoje politiko zamenjala in sicer tako, da bo namesto politike odločnosti poslej vodila zmerno politiko do Sovjetske zveze.

- + - + - + -

PARIZ. Gen. De Gaulle je v večerajšnjem govoru ostro obsojal novo francosko ustavo. Zahteval je, da bi predsednik franc. republike v slučaju nevarnosti moral imeti več oblasti, da bi mogel hitro ukrepati vse, kar je za varstvo francoskega naroda potrebno. De Gaulle je vedal, da so franc. poslanci iz političnih in taktičnih razlogov sicer glasovali za načrt predložene ustave, da pa se z njo ne strinjajo.

KAIRO. Egiptska vlada je odstopila.

BUENOS AIRES. V republiki Boliviji so nastali veliki nemiri.

PARIZ. Predsednik Org. Združenih narodov in belgijski zun. minister Spaak je dal izjavo, v kateri pravi, da je odločen nasprotnik pravice veta, ki so si jo prilastile velesile. Taka pravica velesil zelo otežuje delovanje Združenih narodov. S tem so tudi močno zmanjšane pravice malih narodov.

LONDON. Angleško časopisje že komentira De Gaullov govor in pravi, da bi stališče gen. De Gaulle-utegnilo položaj republikanske ljudske stranke le še okrepi. De Gaulle-ov govor je očitno izzivalo nje, ki resno ogroža možnost sodelovanja med dosedanjimi strankami.

DUNAJ. Reuter poroča, da so brit. uradni krogi izdali poročilo, da se v zadnjih tednih štirje britanski vojaki niso vrnili s svojih patrul ob jugosl. mej. Ta meja med Jugoslavi-jo in brit. področjem je visoko v gorah in zaradi tega ni za navadnega vojaka dovolj razločna. Nobenega dvoma ni, da so vojaki nehote prekorčili mejo. Dognano je, da so jih prijeli Jugoslovani. Kljub večkratnemu povpraševanju pa ni bilo še mogoče dobiti odgovorov, kje so zdaj ti angleški vojaki, niti jih ni bilo mogoče oprostiti. Prvi je izginil dne 11. avg., drugi 24. avg., naslednja dva pa 11. sept.

PARIZ. Pododbor za tržaško vprašanje je izdelal svoje poročilo glede Trsta. Ni pa mogel predložiti nobenih soglasnih sklepov razen v prav malenkostnih vprašanjih. Kljub temu bo poročilo predloženo politično-teritorialnemu odboru za Italijo.

NÜRNBERG. Danes se je zopet šlo nürnberško sodišče, da objavi razsodbe v procesu zoper 21 največjih nemških vojnih zločincev. Razglasovanje sodbe bo trajalo 2 dni. Danes bo sodišče objavilo splošni pregled, nakar bo jutri razglašena sodba. Sodbo bodo prenašali vsi očadjaiki vse Nemčije in Avstriji.

LONDON. Vodja nemške komunistične stranke v brit. coni Nemčije je priznati nove nemške meje na vzhodu.

= + = + = +

ATENE. Grški kralj Jurij je prišel v Atene. Na krovu grškega rušilca je sprejel dosedanjega regenta Damaskinosa, ki je s tem odložil svoje regentsko mesto. Nato je kralj 2. uri obravnaval z min. preds. Tsaldarisom. Tsaldaris se bo pogajal z voditelji liberalne stranke, da vstopijo v vlado. Sophoulis kot voditelj liberalcev je izjavil, da bodo sodelovali pod Tsaldarisem v vladi.

SMRT. Našemu tab. zdravniku drju Felgerju je 26. t. m. v Celovcu umrla mama. Gospodu doktorju izražamo v imenu vseh taboriščnikov, zlasti pa v imenu sedanjih in bivših pacientov, prav iskreno sožalje ob težki izgubi.

ROŽNI VENEC je bil najden. Lastnik ga dobi v uradništvu "Novic".

RAZGLIEDNICE TABORIŠČA PEGGEZ, ki jih je natisnila naša tiskarna, so na razpolago v upravi "Novic". - Zemljevidi: Koroške ter specialke: Ljubljana, Celje, Zagreb, Trst na prodaj v upravi Novic.